

6 sierpnia 2014

70. rocznica pacyfikacji Skalbmierza

W Skalbmierzu odbyły się uroczystości upamiętniające 70. rocznicę pacyfikacji miasta z 5

sierpnia 1944 roku. Pod pomnikiem ofiar zostały złożone kwiaty i zapalone znicze. Uczestnicy obchodów wspólnie odczytali Apel Pamięci. W uroczystościach wzięli udział przewodniczący Sejmiku Tadeusz Kowalczyk, marszałek województwa Adam Jarubas oraz Małgorzata Muzoń, Świętokrzyski Kurator Oświaty, jednocześnie radna Sejmiku.

W kościele pw. św. Jana Chrzciciela odbyła się msza święta w intencji ofiar pacyfikacji. Po uroczystości na cmentarzu parafialnym zostały także złożone wiązanek kwiatów. Obchody 70. rocznicy pacyfikacji Skalbmierza zakończyło widowisko artystyczne poświęcone ofiarom pacyfikacji *„Dzień grozy, ognia i krwi”*.

W kampanii wrześniowej 1939 roku Skalbmierz znalazł się na kierunku natarcia niemieckich oddziałów VII Korpusu i 5 DPanc. Z 6 na 7 września żołnierze 2 pułku strzelców podhalańskich stoczyli bitwę obronną z Niemcami. Od pierwszych dni okupacji niemieckiej Skalbmierz i jego okolice stały się miejscem działania organizacji ruchu oporu i konspiracji. Najbardziej tragicznym dniem dla mieszkańców Skalbmierza był dzień 5 sierpnia 1944 roku. Oddziały niemieckie i ukraińskie liczące około 900 żołnierzy i policjantów przystąpiły do pacyfikacji miasta. W obronie Skalbmierza stanął nieliczny oddział partyzancki AK-BCh dowodzony przez Franciszka Pudo „Sokoła”, który musiał ustąpić przewarżającym siłom nieprzyjaciela. Hitlerowcy przystąpili do całkowitej pacyfikacji miasta. Z pomocą dla mieszkańców Skalbmierza przyszły oddziały partyzanckie AK pod dowództwem Franciszka Kozłowskiego „Brzozy II”, grupa por. Mieczysława Książka „Orlika”, akowsko-bechowska drużyna Władysława Bartosa „Smutnego” oraz partyzanci AL dowodzeni przez Zygmunta Bieszczanina „Adama” i Dobrowolskiego „Heńka”. Pojawienie się dwóch czołgów radzieckich w Skalbmierzu wywołało panikę wśród Niemców i przyczyniło się do ostatecznego zwycięstwa partyzantów oraz ocalenia miasteczka od całkowitej zagłady. Hitlerowcy podczas pacyfikacji zamordowali 75 mieszkańców Skalbmierza, spalili około 60 % zabudowań. Jednocześnie w tym samym dniu, w pobliskiej miejscowości Szarbia, hitlerowcy zamordowali 11 osób. Podczas walk poległo 20 partyzantów. Zginęło około 60 Niemców.

